

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

MUZEUM REGIONALNEGO im. HIERONIMA ŁAWNICZAKA w KROTOSZYNIE

za rok 2023

Krotoszyn
5 stycznia 2024 roku

1. Gromadzenie i dokumentacja zbiorów:

a) Pozyskiwanie zabytków związanych z historią i kulturą regionu krotoszyńskiego:

W roku 2023 śledzono oferty antykwaryczne i aukcje internetowe w celu pozyskiwania obiektów muzealnych i archiwalnych. Zbiory Muzeum powiększyły się w tym czasie o **65 obiektów** (o wartości ok. **3055,90 zł**), w tym **18 sztuk zakupiono za łączną kwotę 1685,00 zł**, **25 sztuk pozyskano w formie darów** (ich łączna wartość to ok. 1330,00 zł, w tym jeden niewyceniony) oraz **1 w formie nieodpłatnego przekazu** (o wartości 10,00 zł). Ponadto w zbiorach Muzeum znalazło się **5 depozytów** przekazanych przez WUOZ w Poznaniu delegatura w Kaliszu (o łącznej wartości ok. 30 zł, w tym dwa niewycenione).

W roku 2022 pozyskano łącznie 128 obiektów o łącznej wartości ok. 19837,03 zł.

Najcenniejsze zeszłoroczne nabytki to:

- skarb około 715 denarów jagiellońskich z II połowy XV wieku, odnaleziony w latach 80-tych XX wieku w okolicy Krotoszyna;
- skarb 190 srebrnych monet z lat 30-tych XX wieku odnaleziony w podkrotoszyńskim lesie (aktualnie w depozycie);
- skarb około 200 denarów jagiellońskich z II połowy XV stulecia odnaleziony pod Wyganowem aktualnie w depozycie).

Zbiory muzealiów – stan na 31 grudnia 2023 r.

Dziedzina	Pozyskane w 2023 r.	Ogółem	Własne	Depozyty
archeologia	16 (w tym 2 depozyty)	651	649	2
historia	43	3 885	3 815	70
militaria	4 (w tym 3 depozyty)	278	262	16
numizmaty	-	149	149	-
sztuka	-	328	279	49
etnografia	2	1 322	1 282	40
technika	-	88	88	-
RAZEM	65	6 701	6 524	177

b) Prowadzenie ksiąg inwentarzowych muzealiów, rejestracja i znakowanie nowych zabytków:

Wszystkie nowo pozyskane obiekty wpisano do księgi wpływu, ksiąg inwentarzowych muzealiów i depozytów oraz oznakowano (65 obiektów).

c) Dokumentacja opisowa i fotograficzna nowych obiektów (karty ewidencyjne):

Dokumentacja prowadzona jest na bieżąco – przygotowano 128 kart ewidencyjnych muzealiów.

d) Materiały Pomocnicze:

W roku sprawozdawczym liczba materiałów pomocniczych (MP) w muzeum powiększyła się o **18 pozycji** i obecnie wynosi **719 obiektów**. Wszystkie przedmioty znajdujące się w wykazie materiałów pomocniczych zostały pozyskane jako nieodpłatne dary oraz przekazy.

W roku 2022 pozyskano dla tego działu 28 obiektów.

2. Konserwacja muzealiów:

a) Profilaktyka konserwatorska:

Prace renowacyjne i konserwatorskie w pracowni własnej Muzeum: mycie, czyszczenie, zabytków drewnianych i metalowych, impregnacja środkami owadobójczymi, odrdzewianie **46 obiektów**.

W roku 2022 profilaktyką konserwatorską objęto 47 obiektów.

b) Specjalistyczne prace konserwatorskie:

Nie zlecono tego typu prac z powodu braku środków finansowych na ten cel w budżecie Muzeum.

3. Działalność wystawiennicza i edukacyjna:

a) Wystawa stała:

Frekwencja zwiedzających wystawę stałą	W grupach		Indywidualnie	Razem
	15 grup	318 osób	611 osób	929 osób
w roku 2022	27 grup	564 osoby	449 osób	1 013 osób

b) Wystawy czasowe:

W roku 2023, w gmachu muzeum, na krotoszyńskim Rynku oraz w budce strażniczej pod budynkiem poklasztornym **zorganizowano osiem wystaw** (tyle samo w roku 2022), w tym sześć własnych.

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	20 VIII 2019 – 13 I 2023	„Organizacja i obsada personalna obrońców Krotoszyna we wrześniu 1939 r.”	Wystawa zorganizowana przed gmachem Muzeum, w budce strażniczej. Wywieszone listy, przygotowane z okazji 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, obejmują aż 588 nazwisk żołnierzy krotoszyńskiego pułku oraz batalionu Obrony Narodowej. Listy nie są kompletne.	liczba zwiedzających trudna do określenia
2.	od 13 I 2023	„Dzieje krotoszyńskiego garnizonu”	Wystawa zorganizowana przed gmachem Muzeum, w budce strażniczej. Ekspozycja składa się z trzech plansz, na których ukazano historię krotoszyńskich koszar, dzieje stacjonujących w mieście garnizonów oraz listy dowódców tych formacji.	liczba zwiedzających trudna do określenia
3.	8 XII 2022 – 29 I 2023	„Kartki Bożonarodzeniowe”	Wystawa pokonkursowa prac, które napłynęły do Muzeum w ramach konkursu „Kartki Bożonarodzeniowe”.	około 20 osób
4.	3 IV – 28 IV	„Mandala - inspirowana sztuką ludową”	Wystawa pokonkursowa zainaugurowana wręczeniem nagród w gminnym konkursie plastycznym zorganizowanym przez Szkołę Podstawową nr 8 w Krotoszynie, w ramach Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego „Z kulturą mi do twarzy”	liczba zwiedzających trudna do określenia
5.	5 V – 31 VIII	„Zdzisław Beksiński – od fotografii do fotomontażu komputerowego”	Ekspozycja zorganizowana przez Muzeum Regionalne we współpracy z Agencją „Zegart” oraz Dariuszem Budkiewiczem – muzykiem takich zespołów jak Armia czy De Press, który specjalnie na naszą ekspozycję skomponował muzykę dla zwiedzających.	4 grupy – 68 osób indywidualnie – 48 osób 116 osób
6.	29 VI – 8 XI	„Powiat Krotoszyński na dawnych pocztówkach”	Wystawa plenerowa prezentowana na krotoszyńskim Rynku, ukazująca reprodukcje 144 archiwalnych widokówek z lat 1898–1932, pochodzących ze zbiorów Muzeum Regionalnego.	Liczba zwiedzających trudna do określenia
7.	18 IX – 27 X	„Dawne rolnictwo”	Wystawa towarzysząca cyklicznym zajęciom muzealnym realizowanym na ten sam temat.	Frekwencję doliczono do lekcji muzealnych
8.	8 XII 2021 – 29 I 2022	„Szopki Bożonarodzeniowe”	Wystawa pokonkursowa prac, które napłynęły do Muzeum w ramach konkursu „Szopki Bożonarodzeniowe”.	36 osób
RAZEM*				ok. 172 osoby

* Nie ujęto trudnej do określenia liczby zwiedzających wystawy w muzealnym korytarzu na parterze oraz poza siedzibą instytucji – na krotoszyńskim Rynku i w budce strażniczej.

c) Wystawy wypożyczane:

Obecnie muzeum ma w ofercie **cztery wystawy** do wypożyczenia. W minionym roku **udostępniliśmy cztery z** tych wystaw (jedną w roku 2022), nie jesteśmy jednak w stanie określić frekwencji podczas ich zwiedzania:

Lp.	Tytuł	Termin	Wypożyczający
1.	„Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej”	23 I 2023 – 8 II 2023	Szkoła Podstawowa nr 7 w Krotoszynie
2.	„Krotoszyn w cieniu swastyki”	27 I 2023 – 10 III 2023	Szkoła Podstawowa nr 4 w Krotoszynie
3.	„Żołnierze wyklęci”	13 II 2023 – 10 III 2023	Szkoła Podstawowa nr 4 w Krotoszynie
4.	„Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej”	6 XI – 16 XI 2022	Szkoła Podstawowa nr 4 w Krotoszynie

d) Wernisaże wystaw:

W minionym roku zorganizowano w Muzeum **jeden wernisaż** wystawy czasowej (w roku 2022 – dwa):

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	5 V	„Zdzisław Beksiński – od fotografii do fotomontażu komputerowego”	wernisaż wystawy czasowej, podczas którego obecni byli: Jerzy Zegarliński z Agencji „Zegart” oraz Dariusz Budkiewicz – muzyk takich zespołów jak Armia czy De Press.	ok. 60 osób
RAZEM				ok. 60 osób

e) Lekcje muzealne:

Oferta zajęć muzealnych liczy obecnie 39 tematów. W minionym roku przeprowadzono **178 lekcji muzealnych** na **30 tematów**. Dodatkowo jedna lekcja odbyła się poza siedzibą Muzeum (w roku 2022 zrealizowano 155 lekcji na 27 tematów):

Lp.	Temat	Ilość grup	Liczba uczestników
1.	56 Pułk Piechoty Wielkopolskiej w wojnie obronnej 1939 r.	1	27
2.	Dawne rolnictwo	18	420
3.	Dzieje Krotoszyna	8	150
4.	*Feudalizm	1	25
5.	*Gra muzealna w ramach „Krotoszyn Express”	1	35
6.	*Gwara ludowa południowej wielkopolski	1	20
7.	Historia miasta w nazwach krotoszyńskich ulic	1	23
8.	Krotoszyn w cieniu swastyki 1939-1945	1	18
9.	Krotoszyńskie obyczaje ludowe	1	16
10.	Krotoszyńskie stroje ludowe	1	11
11.	Kuchnia regionalna	1	8
12.	Kultura rycerska w wiekach średnich	3	72
13.	Opowieść o Niepodległej	4	72
14.	Pierwsza wizyta w muzeum	8	120
15.	Plastyka ludowa	1	25
16.	Początki miasta Krotoszyna	3	56

17.	Podania i legendy ziemi krotoszyńskiej	2	30
18.	Polacy na frontach II wojny światowej	1	14
19.	Polskie drogi do Niepodległości	1	6
20.	Powstanie Wielkopolskie na ziemi krotoszyńskiej	5	78
21.	Rodzaje źródeł historycznych	1	18
22.	Słowianie	1	11
23.	*Wojskowość w Krotoszynie	5	120
24.	*Zagadki muzealne – „Łowcy potworków”	1	31
25.	Zwyczaje andrzejkowe	34	648
26.	Zwyczaje bożonarodzeniowe	4	134
27.	Zwyczaje bożonarodzeniowe z warsztatami	14	283
28.	Zwyczaje wiosenne i wielkanocne	14	287
29.	Zwyczaje wiosenne i wielkanocne z grą muzealną	36	763
30.	Życie w mieście w okresie średniowiecza	5	85
RAZEM		178	3606 osób

* Tematy zrealizowano na zamówienie nauczycieli, jednak nie figurują one na razie w ofercie muzeum.

W minionym roku poza siedzibą Muzeum zorganizowano jedną lekcję (w roku 2023 – 4 lekcje):

Lp.	Temat	Miejsce	Data	Uczestnicy
1.	„Wybitni krotoszynianie” – spotkanie na temat publikacji	Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Zdunach	29 XI	ok. 50 osób
RAZEM		-----	-----	ok. 50 osób

W minionym roku z oferty edukacyjnej Muzeum skorzystało 60 szkół, przedszkoli i innych instytucji (w 2022 – 55):

Przedszkola	IL.	Szkoły podstawowe	IL.	Szkoły podstawowe	IL.	Inne instytucje	IL.
Przedszkole nr 1	9	SP 1 Krotoszyn	5	SP Raszków	1	CSiR „Wodnik”	2
Przedszkole nr 2	7	SP 3 Krotoszyn	5	SP Rozdrażew	4	DPS w Rogowie	1
Przedszkole nr 5	2	SP 4 Krotoszyn	4	SP Smolice	1	Dom Seniora w Krotoszynie	1
Przedszkole nr 6	9	SP 5 Krotoszyn	13	SP Sulmierzyce	1	Forum Dialogu z Warszawy	1
Przedszkole nr 7	12	SP 7 Krotoszyn	5	SP Świnków	2	KS „Astra” Krotoszyn	2
Przedszkole „Bajka”	8	SP 8 Krotoszyn	9	SP Zalesie Małe	1	KGW Kościan	2
Przedszkole „Słoneczko”	1	NSP Krotoszyn	5	Szkoły Specjalne	IL.	KOK	1
Przedszkole „Smerfuś”	7	SSP Krotoszyn	7	ZSS Krotoszyn	7	OSP Krotoszyn	1
Przedszkole „U Zuzi”	6	SP Baszków	3	ZOSW Konarzew		Parafia – Kalisz	1
Przedszkole „Kacperek...”	1	SP Benice	6	SOSW Milicz	2	Starostwo Powiatowe Krotoszyn	1
Przedszkole przy SP 1	1	SP Brzoza	2	Szkoły ponadpodstawowe	IL.	Stow. „Szansa” Krotoszyn	1
Przedszkole Bestwin	2	SP Chwaliszew	1	I LO Krotoszyn	2	UTW Ostrów Wielkopolski	1
Przedszkole Chwaliszew	1	SP Dziełce	1	ZSP 1 Krotoszyn	12	Urząd Miejski w Krotoszynie	1
Przedszkole Dąbrowa	1	SP Kobierno	1	ZSP 2 Krotoszyn	5	ZHP Szczecin	1
Przedszkole Gębów	1	SP Kuklinów	1	ZSP 3 Krotoszyn	2		
Przedszkole Koźmin Wlkp.	1	SP Orpiszew	1	ZSTO Krotoszyn	4		

f) Imprezy historyczno-kulturalne oraz spotkania:

W roku 2023 zorganizowano z udziałem Muzeum **dziesięć imprez i spotkań** (podobną liczbę zorganizowano w roku 2022). Jedno z wydarzeń było organizowane przez inny podmiot, a muzeum było partnerem podczas jej organizacji. Wszystkie imprezy odbyły się w gmachu Muzeum i w jego najbliższej okolicy:

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	1 III	Wieczornica z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych	W Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, na parterze muzeum zorganizowano już dziesiątą wieczornicę poświęconą żołnierzom podziemia niepodległościowego. Podczas spotkania Daniel Szczepaniak – były kustosz naszego Muzeum, przedstawił „Próby zdobycia więzienia PUBP w Koźminie Wlkp. przez oddział partyzancki Jana Kempańskiego ps. „Błysk” w nocy z 10 na 11 października 1945 r.” Druga prelekcja dotyczyła tradycyjnie konspiracji ogólnopolskiej. Piotr Mikołajczyk postać Augusta Emila Fieldorfa ps. „Nil”, w związku 70-tą rocznicą mordu na generale. Trzecie wystąpienie należało ponownie do Daniela Szczepaniaka i dotyczyło „Antoniego Markacza vel Ptaka (1926–2011) – żołnierza NSZ/AK ps. „Lis” i WSGO „Warta” ps. „Paweł”. Oprawę artystyczną wydarzenia przygotowali nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej im. rtm. Witolda Pileckiego w Orpiszewie.	ok. 70 osób
2.	3 IV	Wręczenie nagród w konkursie „Mandala - inspirowana sztuką ludową”	Wręczenie nagród w gminnym konkursie plastycznym zorganizowanym przez Szkołę Podstawową nr 8, w ramach Międzynarodowego Projektu Edukacyjnego „Z kulturą mi do twarzy”.	ok. 20 osób
3.	13 V	„Noc Muzeów”	Podczas zwiedzania ekspozycji stałej dyrektor muzeum oprowadzał przybyłych gości. Podczas imprezy można było również zwiedzić podziemia, gdzie prezentowane były filmy dotyczące lokalnych legend. Atrakcją „Nocy Muzeów”, był jak zwykle konkurs dla zwiedzających, polegający tym razem na odnalezieniu i przeliczeniu poukrywanych na ekspozycji kluczy. W „Nocy Muzeów” tradycyjnie włączyła się również Galeria Refektarz	ok. 500 osób

4.	15 VI	„Spotkanie z archeologią”	Spotkanie zorganizowane w ramach Europejskich Dni Archeologii przez Muzeum Regionalne we współpracy ze Stowarzyszeniem Historyczno-Eksploracyjnym Krotoszyn. Pracownik Muzeum, archeolog Sebastian Przybylski poruszył kwestie związane ze skarbami odnajdywanymi na ziemi krotoszyńskiej do końca XX stulecia. Adam Majchrzak – prezes Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego, przedstawił tematykę projektów badawczych realizowanych przez Stowarzyszenie oraz procedury, jakimi grupa się kieruje. Ireneusz Wróblewski – członek Stowarzyszenia Historyczno-Eksploracyjnego opowiedział o skarbach znajdujących w ostatnim czasie w okolicy Krotoszyna.	40 osób
5.	3 IX	„Wehikuł Czasu – turniej rycerski”	Wydarzenie współorganizowane z grupą rekonstrukcyjną Poczta Wierzbity z Krotoszyna. Podczas ubiegłorocznej edycji plac pomiędzy muzeum a kościołem został zamieniony w średniowieczny jarmark, gdzie na stoiskach można było spróbować swoich umiejętności rzemieślniczych. Specjalne atrakcje czekały również na najmłodszych, a o średniowieczną oprawę muzyczną zadbał zespół „Azdaja”. Podczas „Wehikułu Czasu” można było również zwiedzić muzeum, wysłuchać prelekcji historycznej, a punktem kulminacyjnym imprezy był efektowny turniej rycerski z pełną obyczajowością, podczas którego w szranki stanęło sześciu rycerzy z różnych stron Polski.	ok. 500 osób
6.	8 X	„Planszówki w muzeum”	Trzecia edycja wydarzenia organizowanego z okazji „dnia gier planszowych” wspólnie z nieformalną krotoszyńską grupą „Noname Boardgamer”. Między godziną 12.00 a 17.00, przy pięciu stołach można było zagrać w ponad pięćdziesiąt różnorodnych gier planszowych i karcianych. Gry pochodziły głównie z prywatnych kolekcji organizatorów.	ok. 40 osób
7.	20 X	„100 lat badań nad kurhanami w lasach krotoszyńskich”	Wydarzenie z cyklu „Muzealne Spotkania z Historią”, poświęcone najnowszym ustaleniom dotyczącym kurhanów z epoki brązu, na jakie można natrafić w podkrotoszyńskich lasach. Współorganizatorami spotkania były: UAM i Muzeum Archeologiczne w Poznaniu oraz Uniwersytet Gdański. W pierwszym z wystąpień dr Mateusz Cwaliński, pracownik naukowy Uniwersytetu Gdańskiego, przybliżył przybyłym problematykę kurhanu w europejskiej epoce brązu. Drugą prelekcję wygłosił dr Mateusz Stróżyk, pracownik Muzeum Archeologicznego w Poznaniu, który przedstawił wyniki badań nad krajobrazem kulturowym epoki brązu w regionie Krotoszyna. Wydarzenie było też okazją do zaprezentowania dwóch wydanych niedawno publikacji naukowych, poświęconych między innymi tematyce epoki brązu w naszej okolicy.	ok. 30 osób
8.	9 XI	„Zegar na wieży krotoszyńskiego ratusza”	Dziesiąte wydarzenie z cyklu „Muzealne Spotkania z Historią”, poświęcone historii krotoszyńskiego ratusza, a przede wszystkim remontowanego niedawno zegara z jego wieży. Współorganizatorami spotkania były: firma „Czas na wysokości” oraz UM w Krotoszynie. Podczas wydarzenia wygłoszono dwa referaty. Podczas pierwszej prelekcji Piotr Mikołajczyk – dyrektor Muzeum – przedstawił historię ratusza. Drugi wykład poświęcono zegarowi wieżowemu, a wygłosił go Michał Olejniczak – współzałożyciel firmy „Czas na wysokości”, która realizowała ostatni remont zegara wieżowego z naszego ratusza.	ok. 20 osób
9.	7 XII	Spotkanie autorskie z Donatą Dominik-Stawicką „Bartosz Rycerz Wielkiej Polski”	Trzecie w minionym roku wydarzenie z cyklu „Muzealne Spotkania z Historią”, poświęcone najnowszej powieści Donaty Dominik-Stawickiej – „Bartosz rycerz Wielkiej Polski”. Autorka opowiedziała podczas spotkania o bohaterze książki, swoich inspiracjach oraz poszukiwaniu informacji o Bartoszu Wezenborgu z Odolanowa. Współorganizatorem spotkania był Poczta Wierzbity z Krotoszyna.	ok. 30 osób
10.	27 XII	Wieczornica Pamięci Powstania Wielkopolskiego	Spotkanie odbyło się na parterze gmachu Muzeum. Podczas wydarzenia dr Edward Jokiel (regionalista i prezes lokalnego koła Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919) przybliżył przybyłym gościom tematykę aprowizacji powstańców wielkopolskich w powiecie krotoszyńskim. Część artystyczną wieczornicy przygotowali nauczyciele i uczniowie Szkoły Podstawowej nr 1 w Krotoszynie. Po uroczystości uczestnicy przeszli na krotoszyński rynek, gdzie odbyła się dalsza część obchodów Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.	ok. 120 osób
RAZEM				ok. 1370 osób

g) Konkursy:

W roku 2023 Muzeum zorganizowało **6 konkursów** dla dzieci, młodzieży i dorosłych (w roku 2022 było ich również sześć). Trzy z nich to konkursy historyczne, jeden plastyczny oraz dwie gry, z których jedna organizowana była przez inny podmiot, a muzeum było partnerem podczas jej organizacji:

Lp.	Termin	Tytuł	Uwagi	Frekwencja
1.	28 II	„Powstanie Wielkopolskie w powiecie krotoszyńskim – dzieje i tradycje”	Finał XIV edycji konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z TMiBZK, Urzędem Miejskim w Krotoszynie oraz Starostwem Powiatowym w Krotoszynie.	31 osób
2.	25 IV	„W epoce Wierzbity – pełne średniowiecze”	VII edycja konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z Urzędem Miejskim w Krotoszynie, Starostwem Powiatowym w Krotoszynie oraz Pocztem Wierzbity z Krotoszyna.	13 osób

3.	13 V	Konkurs na „Noc Muzeów”	Konkurs przygotowany w ramach Nocy Muzeów we współpracy z krotoszyńskim Urzędem Miejskim	115 osób
4.	7 VI	„Krotoszyn Express”	Konkurs językowy, zorganizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Błoniu przy współpracy Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury i Szkoły Podstawowej nr 3 w Krotoszynie	36 osób
5.	19 X	„Wojna obronna 1939 r. i szlak bojowy 56. Pułku Piechoty Wielkopolskiej”	Finał XV edycji konkursu historycznego dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zorganizowanego we współpracy z TMiBZK oraz Starostwem Powiatowym w Krotoszynie.	28 osób
6.	8 XII	„Szopki Bożonarodzeniowe”	Cykliczny konkurs plastyczny dla dzieci przedszkolnych i uczniów szkół podstawowych, zorganizowany we współpracy z Galerią Refektarz Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury.	74 osoby
RAZEM				ok. 297 osób

h) Publikacje:

W roku 2023 Muzeum zaangażowane było w powstanie **dwóch publikacji** (jednej w roku 2022), jedną z nich wydano we współpracy z Towarzystwem Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej:

Lp.	Tytuł	Termin	Uwagi	Nakład
1.	„Krotoszyn i Okolice” tom XIX	28 XI 2023	Periodyk pod redakcją Antoniego Korsa (wcześniej dr. Józefa Zdunka), gdzie znalazły się m.in. artykuły opracowane przez pracowników Muzeum oraz opracowane na podstawie zbiorów muzealnych. Wydawcą tomu jest Towarzystwo Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej, współwydawcą – Muzeum Regionalne.	350 egzemplarzy
2.	„Krotoszyn na dawnych pocztówkach (1897–1939)”	30 XII 2023	Efektownie wydany album autorstwa dyrektora muzeum – Piotra Mikołajczyka, zawierający 200 opracowanych merytorycznie archiwalnych pocztówek krotoszyńskich z lat 1897–1939 wraz z opisami ulic i miejsc związanych z naszym miastem.	1000 egzemplarzy

i) Podsumowanie działań Muzeum Regionalnego w sieci:*

– YouTube:

- ✓ w roku 2023 zrealizowano i **opublikowano 52 filmy** (tyle samo w roku 2022) co razem daje **209 materiałów**;
- ✓ w ubiegłym roku publikowane na platformie materiały były **wyświetlane 21 276** razy (18 248 w roku 2022);
- ✓ **czas oglądania** opublikowanych filmów wyniósł łącznie **1 649,1 godziny** (1 630,1 w roku wcześniejszym);
- ✓ kanał **zasubskrybowało 128** użytkowników (75 w roku poprzednim), co daje razem **765** subskrybentów.

– Facebook:

- ✓ w roku 2023 opublikowano **381 postów i 15 relacji** (365 postów i 0 relacji w roku 2022);
- ✓ całkowity **zasięg postów** wyniósł w roku sprawozdawczym **71 726** (rok wcześniej 50 843);
- ✓ stronę **odwiedzono 26 172 razy** (8 613 razy w roku poprzednim);
- ✓ członkami **grupy „Historia i tradycje ziemi krotoszyńskiej”** w roku ubiegłym zostało **269 użytkowników** i obecnie należy do niej **670 osób**;
- ✓ stronę muzeum polubiło **160** użytkowników i na koniec roku 2023 **„lubiło” ją 3 561** użytkowników, a **obserwowało 3 759** użytkowników.

– strona internetowa:

- ✓ w roku 2023 zamieszczono **64 wpisy** (48 w roku poprzednim);
- ✓ łączna liczba wyświetleń wpisów w roku 2023 wyniosła **21 870** (w roku poprzednim 10 549)**.

* Podane liczby osiągnięto bez wykupowania reklam internetowych oraz usług powiększających zasięgi.

** Ujęto jedynie wyświetlenia wpisów z 2023 r.

j) Inne formy działalności edukacyjnej:

- stworzono **26 prezentacji multimedialnych** (w ubiegłym roku 66), głównie ze względu na prowadzone lekcje muzealne, organizowane wydarzenia oraz publikowane na platformie YouTube materiały. Prezentacje uatrakcyjnają również wystawę stałą. Łącznie w swojej bazie muzeum posiada już 208 takich prezentacji;
- **udzielono 230 informacji** (ustnych, pisemnych oraz drogą elektroniczną) na temat historii i kultury lokalnej, działalności Muzeum oraz zbiorów muzealnych i bibliotecznych (roku ubiegłym 144). Realizowano również kwerendy i ankiety na prośbę osób prywatnych, muzeów i innych instytucji;
- **wypożyczono** kilka eksponatów w celu budowy scenografii podczas przedstawienia patriotycznego w Benicach (13–30 listopada);
- **udostępniono** kilkadziesiąt obiektów ze zbiorów muzealnych i bibliotecznych w postaci skanów, fotografii oraz kserokopii.

4. Biblioteka muzealna:

W minionym roku śledzono oferty antykwaryczne i aukcje internetowe w celu pozyskiwania pozycji bibliotecznych. Zbiory biblioteczne powiększyły się w tym czasie o **70 pozycji** inwentarzowych (o łącznej wartości około **2511,58 zł**), w

tym 6 z nich zakupiono za kwotę 644,48 zł, 52 pochodziły z darów (o łącznej wartości około 1467,00 zł przy 12 niewycenionych), 10 z nieodpłatnych przekazów (o łącznej wartości około 87,00 zł przy 8 niewycenionych), 7 pozycji pochodziło z przekazów (o łącznej wartości około 120,00 zł przy 4 niewycenionych) oraz 2 pozycje z przydziałów (o łącznej wartości około 280,10 zł). 3 pozycje nabyto w inny sposób (bez wyceny) – to teczki opracowane przez pracowników muzeum. Są to czasopisma, dokumenty i publikacje dotyczące regionu oraz związanych z nim postaci i instytucji, a także wydawnictwa w których autorzy skorzystali ze zbiorów naszego Muzeum. W roku 2022 zbiory biblioteczne powiększyły się o 44 obiekty o łącznej wartości około 2135,36 zł.

Do najcenniejszych nabytków bibliotecznych należą:

- publikacja na temat krotoszyńskiej loży masonskiej – St. Johannis-Freimauer „Loge Zum Tempel der Pflichttreue” z listą członków organizacji w latach 1871–1872;
- J. Ziółkowski, „Pieniądz zastępczy Koźmina i Powiatu Koźmińskiego 1914–1919”;
- M. Stróżyk, „Pejzaż z kurhanami – krajobraz funeralny społeczności kręgu kultur mogiłowych na pograniczu śląsko-wielkopolskim”.

W minionym roku z muzealnej biblioteki skorzystały 23 osoby (20 w roku 2022), wypożyczając 71 tytułów (w roku poprzednim 90)

5. Udostępnianie zbiorów (frekwencja w 2023 r.):

a) Muzeum odwiedziło:

Zwiedzający		Liczba osób			
		2022		2023	
Zwiedzający wystawę stałą oraz ekspozycje czasowe	indywidualnie	ok. 512		ok. 715	
	w grupach	32	664	19 grup	386
	wernisaże	2	90	1	60
Uczestnicy zajęć muzealnych		155	3053	178 grup	3 606
Uczestnicy imprez okolicznościowych (w przybliżeniu)		ok. 1095		ok. 1 370	
Suma zwiedzających ekspozycje w muzeum (w przybliżeniu)		ok. 5414*		ok. 6 137*	

w tym:

Sprzedane bilety:

Bilety	Ilość sprzedanych		Dochód z biletów	
	2022	2023	2022	2023
Ulgowe (3 zł)	2 810	2 651	8 430,00 zł	7 953,00 zł
Normalne (5 zł)	845	1 319	4 225,00 zł	6 595,00 zł
W sumie bilety przyniosły dochód			4 890,00 zł	14 548,00 zł

Zwiedzający bezpłatnie:

Zwiedzający	Liczba osób	
	2022	2023
Bilety bezpłatne (np. zwiedzający w niedziele)	690	717
Niebiletowe imprezy połączone ze zwiedzaniem (w przybliżeniu)	ok. 740	ok. 1 120
W sumie odwiedzających Muzeum bezpłatnie (w przybliżeniu)	ok. 1 430	ok. 1 837

b) Inne formy działalności:

Zwiedzający		Liczba osób	
		2022	2023
Uczestnicy konkursów		568	297
Uczestnicy wydarzeń poza muzeum (w przybliżeniu)		ok. 270	ok. 50
Korzystający z biblioteki	Liczba korzystających	20	23
	Ilość wypożyczeń	90	71
Suma korzystających z innych form działalności muzeum (w przybliżeniu)		ok. 858	ok. 370

c) Łącznie z oferty Muzeum w roku 2023 skorzystało:

Zwiedzający	Liczba osób	
	2022	2023
Zwiedzający wystawę stałą i ekspozycje czasowe oraz uczestnicy zajęć muzealnych i imprez na terenie i w okolicy Muzeum (w przybliżeniu)	ok. 5414*	ok. 6 137*
Uczestnicy innych form działalności Muzeum (w przybliżeniu)	ok. 858	ok. 370
Suma zwiedzających wyłącznie wystawy w budynku muzeum (w przybliżeniu)	ok. 6272	ok. 6 507

* Nie ujęto trudnej do określenia liczby osób zwiedzających ekspozycje na krotoszyńskim Rynku, w budce strażniczej, na parterze muzeum oraz wystawy wypożyczone.

d) Korzystający z oferty muzeum w sieci na dzień 31 grudnia 2023*:

Strona/profil	Polubienia/subskrypcje		Wyświetlenia	
	2022	2023	2022	2023
Strona muzeum na portalu społecznościowym Facebook	3 404	3 561	50 843	71 726
Kanał muzeum na platformie YouTube	637	765	18 248	21 276
Strona www.muzeum.krotoszyn.pl	-	-	10 549**	21 870**
RAZEM	4 041	4 326	79 640	114 872
Rozwój internetowej bazy zbiorów biblioteki muzealnej	1616 pozycji w internetowej bazie zbiorów biblioteki***			

* Szczegółowe dane na temat aktywności Muzeum w sieci można znaleźć w punkcie 3 podpunkt i) niniejszego sprawozdania.

** Dane dotyczą jedynie materiałów zamieszczonych w roku 2022.

*** Od września 2020 r. występuje problem z kompatybilnością bazy danych biblioteki z nowymi witrynami internetowymi – problem został zgłoszony i trwają prace nad jego rozwiązaniem.

6. Inne formy działalności:

a) Działalność naukowa:

- udzielono **52 promes** na prowadzenie działalności archeologicznej w naszym regionie;
- Muzeum cały czas angażuje się w projekt naukowy „*Musea et Sigilla*” pod patronatem Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz poznańskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Heraldycznego;
- Muzeum współpracowało z Biurem Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej podczas prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych na terenie dawnego cmentarza ewangelickiego przy ul. Rawickiej, których celem było odnalezienie szczątków poległych w starciu pod Benicami żołnierzy oddziału ppor. Zygmunta Borostowskiego ps. „Bora” (3–7 kwietnia);
- pozyskane w minionym roku denary jagiellońskie były badane przy udziale pracownika Muzeum – Sebastiana Przybylskiego w kaliskiej siedzibie Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk (26 kwietnia – 12 maja);
- Muzeum objęło swoim patronatem konferencję naukową „Średniowieczne miasta i siedziby rycerskie w 740-lecie lokacji Nowego Miasta nad Wartą” (7 października);
- w ramach współpracy z Instytutem Archeologii Uniwersytetu Gdańskiego jeden z zabytków archeologicznych (A-3) przekazano wyżej wymienionej uczelni w celu przeprowadzenia dokładniejszych badań (8 grudnia).

b) Wybrana działalność dyrektora Muzeum:

- występy w materiałach medialnych promujących miasto, jego historię, kulturę oraz tradycje, między innymi w programach telewizyjnych realizowanych przez ostrowską Telewizję ProArt (sześciokrotnie);
- przygotowanie tablic poświęconych powstaniu wielkopolskiemu, eksponowanych na al. Powstańców Wielkopolskich;
- przygotowanie wystaw plenerowych poświęconych Powiatowi Krotoszyńskiemu na dawnej pocztówce oraz Ojcom Polskiej Niepodległości;
- prowadzenie przygotowywanych przez samorząd uroczystości patriotycznych: obchody Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w Benicach i Krotoszynie (1 III), uroczystości pod Krzyżem Katyńskim na cmentarzu parafialnym (13 IV), obchody Święta Wojska Polskiego na cmentarzu parafialnym (15 VIII), uroczystości z okazji agresji ZSRR na Polskę na cmentarzu parafialnym (17 IX), powiatowe obchody Narodowego Święta Niepodległości (10 XI) i Bieg Niepodległości (11.XI) oraz obchody Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego (27 XII);
- prace w zespole ds. nazewnictwa ulic przy Urzędzie Miejskim w Krotoszynie;
- konsultowanie organizowanych obchodów świąt państwowych oraz działań upamiętniających i renowacyjnych w miejscach pamięci, prowadzonych przez miejscowy Urząd Miejski oraz Starostwo Powiatowe.

c) Wybrana działalność promocyjna:

- przygotowanie plakatów wydarzeń muzealnych oraz, w wybranych przypadkach, zaproszeń;
- promowanie działalności Muzeum na stronach internetowych instytucji;
- promowanie Muzeum na innych portalach internetowych, na przykład w internetowej Mapie Polskich Muzeów, przygotowanej przez Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.

d) Współpraca z organizacjami i instytucjami:

I Liceum Ogólnokształcące w Krotoszynie, Agencja „Zegart” Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Instytutu Pamięci Narodowej, „Czas na wysokości”, Galeria Refektarz Krotoszyńskiego Ośrodka Kultury, Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk Oddział w Kaliszu Instytut Archeologii Uniwersytetu Gdańskiego Instytut Pamięci Narodowej, oddziały w Łodzi, Poznaniu i Wrocławiu,	Redakcja krotoszyn.naszemiasto.pl, Redakcja „Rzeczy Krotoszyńskiej”, Sołectwo Konarzew, Starostwo Powiatowe w Krotoszynie, Stowarzyszenie „Aktywny Senior”, Stowarzyszenie Bractwo Rycerskie Ziemi Kaliskiej, Stowarzyszenie Centrum Krotoszyńskich Inicjatyw, Stowarzyszenie Historyczno-Eksploracyjne Krotoszyn,
---	---

Krotoszyn Niezwykły (Leszek Zdrach),
Krotoszyńscy Fanatycy Kolejorza,
Krotoszyńska Biblioteka Publiczna im. Arkadego Fiedlera w Krotoszynie,
Krotoszyński Ośrodek Kultury,
Kurkowe Bractwo Strzeleckie w Krotoszynie,
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu,
Muzeum Regionalne Ziemi Sulmierzyckiej im. S. F. Klonowicza,
Muzeum Sił Powietrznych w Dęblinie,
Muzeum Ziemiaństwa w Dobrzycy,
Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów,
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Krotoszynie,
„Noname Boardgamer”,
Oddział PTTK w Krotoszynie,
Państwowa Szkoła Muzyczna w Krotoszynie,
Parafia pw. św. Ap. Piotra i Pawła w Krotoszynie,
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Krotoszynie,
Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Krotoszynie
Przedszkole nr 6 z Oddziałami Integracyjnymi „Kubuś” w Krotoszynie,
Rada Osiedla nr 1 w Krotoszynie,
Redakcja „Gazety Lokalnej”,

Stowarzyszenie LGD „Okno Południowej Wielkopolski” Krotoszyn,
Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły na Błoniu,
Szkoła Podstawowa im. bł. bp. Michała Kozala w Kobiernie,
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Benicach,
Szkoła Podstawowa im. rtm. Witolda Pileckiego w Orpiszewie,
Szkoła Podstawowa nr 1 im. Powstańców Wlkp. w Krotoszynie,
Szkoła Podstawowa nr 3 im. Jana Pawła II w Krotoszynie,
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Wojska Polskiego w Krotoszynie
Szkoła Podstawowa nr 7 im. Henryka Jordana w Krotoszynie,
Szkoła Podstawowa nr 8 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krotoszynie
Szkoła Podstawowa w Kobiernie,
Szpital Powiatowy im. M. Nenckiego w Krotoszynie,
Telewizja „ProArt”,
Towarzystwo Miłośników i Badaczy Ziemi Krotoszyńskiej,
Urząd Miejski w Krotoszynie,
Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu Oddział w Kaliszu,
Wydział Archeologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Wydział Historyczny Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Zespół Szkół Ponadpodstawowych nr 2 w Krotoszynie,
Związek Harcerstwa Polskiego – Hufiec Krotoszyn.

7. Sprawy gospodarcze, porządkowe i kadrowe:

- pomieszczenia po kawiarence nadal użytkuje Państwowa Szkoła Muzyczna w Krotoszynie jako siedzibę biblioteki szkolnej. Najem ma trwać do ukończenia remontu jej nowej siedziby w pałacu – kolejną, dwuletnią umowę wynajmu podpisano w 2022 roku;
- od 30 stycznia do 30 czerwca 2023 roku prowadzona była obowiązkowa, pięcioletnia, szczegółowa inwentaryzacja zbiorów muzealnych i bibliotecznych Muzeum Regionalnego. Inwentaryzacja związana była także z końcem kadencji dyrektora Muzeum;
- 18 maja 2023 r. rozstrzygnięto konkurs na dyrektora Muzeum Regionalnego – na stanowisko z 1 lipca powołano ponownie Piotra Mikołajczyka;
- między 4 lipca a 20 września 2023 roku w Muzeum przeprowadzony został audyt kontrolujący przygotowanie, przebieg i rozliczenie inwentaryzacji;
- przeciętna liczba zatrudnionych w ciągu minionego roku : **4,75 etatu**, w tym:

Stanowisko	Część etatu
dyrektor	1
historyk	1
renowator	0,5
przewodnik*	0,5
główny księgowy	0,25
referent administracyjny*	0,5
pomoc muzealna	0,5
pracownik gospodarczy	0,5

*osoba zatrudniona na łącznie jeden etat

8. W roku 2023 nie zrealizowano (w odniesieniu do Planu Pracy):

- nie pozyskano środków na remont i adaptację pomieszczeń piwnicznych do celów ekspozycyjnych i/lub komercyjnych w związku z brakiem stosownych konkursów, nie znaleziono również sponsorów, którzy wsparli by finansowo działania inwestycyjne w Muzeum;
- nie udało się również pozyskać środków na wymianę oświetlenia na ekspozycji stałej.

9. Działalność dochodowa:

Rodzaj działalności	Przychód	
	2022	2023
sprzedaż biletów wstępu	12 655,00 zł	14 548,00 zł
usługa przewodnika	180,00 zł	60,00 zł
sprzedaż publikacji	1 530,00 zł	4 199,00 zł
sprzedaż materiałów promocyjnych Krotoszyna	522,98 zł	503,93 zł
wynajem innych pomieszczeń	12 620,67 zł	12 072,77 zł
udostępnianie zbiorów (usługi ksero i inne)	433,00 zł	1 063,00 zł
pozostałe przychody, pokrycie amortyzacji	7 837,38 zł	9 876,66 zł
sponsorzy	100,00 zł	1 100,00 zł
darowizny rzeczowe	18 512,00 zł	3 365,84 zł
razem	54 391,03 zł	45 690,30 zł